

Sindicats: el punt dèbil de l'independentisme

CCOO i UGT defugen el debat sobiranista mentre el sectors interns partidaris de la República insten els partits a apropar-se al món laboral i la Intersindical-CSC creix com a alternativa

Camil Ros i Javier Pacheco, en una concentració per la llibertat de Dolors Bassa. | ACN

Un dels mantes de part de l'independentisme és que cal ampliar la base, i un dels espais on el moviment té marge de creixement, i menys pes orgànic, és el món sindical, ben contràriament al que passa al Canadà, Euskadi o Galícia, on hi ha sindicats nacionals forts.

En aquests últims anys, els partidaris de l'estat català no han estat capaços de convèncer els dos sindicats majoritaris, UGT i CCOO. Totes dues organitzacions, tradicionalment pròximes al PSC i a ICV (abans, al PSUC), han defensat el dret a decidir i, amb més o menys fermesa, un referèndum acordat. També han sortit al carrer a l'hora de reivindicar els drets civils vulnerats per la repressió de l'Estat i han reclamat l'alliberament dels presos polítics.

Tot i això, en els moments clau de l'últim any, com ara amb el referèndum de l'1-O o les aturades de país del 3-O i el 8-N, els grans sindicats se n'han desmarcat. El 8-N d'ara fa un any li va costar, de fet, una denuncia de Foment al sindicat convocant, la Intersindical-CSC. El TSJC la va desestimar però ara ho haurà de revisar el Suprem (<https://www.naciodigital.cat/noticia/165806/foment/recorre/sentencia/considerava/legal/vaga/8-n>)

Un exemple d'aquest suport intermitent va ser la manifestació contra la repressió del 15 d'abril impulsada per l'Espai Democràcia i Convivència, i la concreció de l'anomenat "front unitari" que va demanar el president del Parlament, Roger Torrent a l'inici de la legislatura, i que ara sembla

haver quedat aparcat.

Després de diverses reunions per definir amb precisió el lema i les reivindicacions de la manifestació, CCOO i UGT s'hi van afegir, fet que els va comportar un allau de crítiques dels sectors espanyolistes, que van acusar els sindicats de fer costat a l'independentisme. Una estratègia de desgast orquestrada des de Ciutadans -a parer de CCOO- per tal de "desmuntar una acció organitzada que funciona".

El fantasma de la vaga

Aquestes últimes setmanes ha sobrevolat de nou la idea d'una nova vaga general com a resposta a la sentència -previsiblement dura- del Tribunal Suprem contra els presos independentistes. De nou, entre els sindicats hi ha divisió d'opinions, i mentre els sectors sobiranistes ho podrien veure amb bons ulls (sempre que es faci en clau de defensa, també, dels drets laborals), les cúpules sindicals "no la tenen en perspectiva," tot i que des de CCOO admeten que, qual calgui reaccionar, valoraran quina resposta donar. "Els nostres moviments aniran en funció dels esdeveniments. No ens atrevim a dir què farem perquè no sabem què passarà", explica David Papiol, membre d'UGT.

Quim Torra, amb Javier Pacheco (CCOO) i Camil Ros (UGT) Foto: Govern

No donen suport a l'1-O

UGT i CCOO van formar part del Pacte Nacional pel Dret a Decidir i del Pacte Nacional pel Referèndum, però van evitar cridar a votar l'1-O. El 3-O tan sols van donar suport a les aturades parcials, i no a la vaga general, mentre que es van desmarcar del tot de la del 8 de novembre. A nivell estatal, aquests sindicats van donar suport a la fuga d'empreses de l'octubre.

També hi va haver dirigents sindicals catalans, com ara el secretari general d'UGT, el català

Josep Maria Álvarez, que es van posicionar en contra del referèndum unilateral perquè generava "més divisió", i el secretari general de CCOO a Catalunya, Javier Pacheco, va considerar que no solucionaria "res". Álvarez, però, va anar a Lledoners a visitar Oriol Junqueras fa unes setmanes.

En declaracions a **NacióDigital**, tots dos sindicats defugen el debat independentista, que els incomoda i els divideix (el 43% dels militants de CCOO es defineix com a independentista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/127582/divisio/entre/afiliats/ccoo/43/aposta/federalisme/40/independencia>) segons un estudi del propi sindicat). Tant CCOO com UGT reivindiquen la seva pròpia agenda -la defensa dels drets en general i dels drets laborals en particular- al marge de partidismes, i eviten posicionar-se en el sí o el no.

"Som un sindicat plural i posem per davant l'agenda social", explica Papiol. En el mateix sentit parla Montse Ros, portaveu de CCOO, que nega que se'ls pugui definir com a "neutrals o indiferents" davant la qüestió catalana: "Defensem les nostres pròpies posicions polítiques i ens posicionem a favor de polítiques determinades No volem ser la corretja de transmissió de cap partit i la idea de no fer partidisme està molt ben assentada dins del sindicat".

UGT i CCOO mantenen relacions "cordials" amb l'independentisme, però admeten que tenen més afinitat amb aquells partits amb els quals tenen proximitat ideològica

En el cas concret de CCOO, Ros desconfia de l'estratègia d'ampliar la base sobiranista. Aquesta opció que en aquestes últims mesos ha guanyat pes en el debat independentista, a parer de Ros, pot voler dir o bé treballar conjuntament partits i sindicats o bé que les formacions polítiques intentin controlar els sindicats. En aquest sentit, denuncia que els partits intenten col·locar gent dins dels sindicats perquè actuïn seguint les seves directrius. "Els partits intenten disputar-te el teu espai i utilitzar-te a favor de les seves tesis, ja siguin independentistes o no independentistes", apunta.

Amb tot, la relació amb els partits polítics és "cordial". Els dos grans sindicats mantenen relacions institucionals amb totes les formacions, però admeten que, per proximitat ideològica, tenen més afinitat amb els partits d'esquerra. Aquesta bona relació, remarquen, no té res a veure amb el debat independentista, sinó "amb l'agenda social que defensa cada partit".

Des d'UGT celebren, per exemple, la predisposició d'alguns partits independentistes a l'hora de defensar reivindicacions compartides amb el sindicat. "Sembla que el govern de Torra vol donar més pes a l'agenda social. Ho agraïm, però veurem si es compleix", diu Papiol.

Els familiars de Sánchez i Cuixart, a l'escenari on ha clos la manifestació Foto: Adrià Costa

L'independentisme, "d'esquenes al món del treball"

CCOO i UGT han rebutjat l'estratègia unilateral adoptada per l'independentisme, un posicionament que aquests últims mesos ha disgustat els sectors sobiranistes de les dues organitzacions. Baptista Silanes, membre dels independentistes de CCOO, lamenta en declaracions a aquest diari que, des de l'independentisme no s'ha treballat prou bé l'espai sindical i admet que, durant anys, una part del moviment "ha viscut d'esquenes als sindicats i al món del treball". En concret, "la seva part més dretana".

En aquest sentit, l'estratègia passa, segons Silanes, per treballar conjuntament amb els centres de treball perquè hi penetri el moviment independentista. Explicar els beneficis de la República - per exemple, unes polítiques socials més bones o evitar que les tombi el Tribunal Constitucional - i deixar de banda la qüestió més identitària i nacionalista. "Amb aquests arguments no convencerà la gent que falta", insisteix. En canvi, explicant i "venent bé" el que es pot fer amb un estat propi en matèria de lleis socials i favorables als treballadors, sí. "Ampliar la base i fer República va per aquí", assegura.

També Jordi Carro, delegat sindical de la UGT, considera que l'independentisme s'ha d'explicar millor, especialment en aquelles comarques on hi ha menys simpatia per a aquesta opció. "El problema és que la capacitat de permeabilitat del moviment és menor en determinades comarques", explica. És per això que el repte de l'independentisme ha de ser treballar en aquests territoris i explicar millor, com també apuntava Silanes, els beneficis de la República.

"El projecte és bo, però s'ha d'explicar com millorarà la vida de les famílies, com canviarà els

convenis dels treballadors? Ningú no negarà un projecte que pugui millorar la situació de la gent", insisteix.

Un participant de la mobilització independentista convocada per Alcem-nos Foto: ACN

Intersindical-CSC, el sindicat independentista comença a créixer

En aquest mapa, la Intersindical-CSC sembla erigir-se en el sindicat d'esquerres i nítidament independentista. El seu diagnòstic apunta que, en els últims anys, hi ha hagut un canvi en el panorama polític i social del país que ha permès l'aparició de nous actors rellevants. Des de l'entrada de la CUP al Parlament fins al creixement de l'ANC i Òmnium, que les ha convertit en les dues principals entitats del país.

Amb més de 3.000 afiliats, la Intersindical ha experimentat un creixement des de la tardor passada, aspira a arribar als 4.000 a finals d'any i afronta amb "bones perspectives" el guix de les eleccions sindicals que arrenquen aquestes setmanes a sectors tan rellevants com el públic o el dels serveis financers.

Els models basc i gallec

Un dels errors de l'independentisme, a parer de la Intersindical-CSC, ha estat no apostar per un sindicalisme propi, com sí que han fet als països o territoris com el País Basc o Galícia, on ELA, LAB i la CIG són centrals majoritàries. Això l'ha allunyat dels centres de treball i ha deixat el protagonisme als sindicats estatals, que "han jugat un paper com a mínim equidistant" respecte el procés sobiranista.

És més: segons denuncia Sergi Perelló, les principals organitzacions han dut a terme "un boicot actiu" contra el procés "per un component ideològic i polític". Un exemple es pot trobar en la vaga

del 8-N, quan els grans sindicats deien als treballadors que era il·legal i Foment la va portar al TSJC.

Sigui com sigui, el sindicat és optimista en el sentit que considera que ara hi ha una oportunitat perquè el moviment sobiranista penetri en les empreses i el sindicalisme acompanyi "la centralitat política del país". Amb un profund sentiment de classe i republicà, defensen que cal un canvi de model sindical, que sigui de proximitat i actuï com a contrapoder davant "dos grans sindicats molt desprestigiats per les vuit reformes laborals que porten a l'esquena".

Amb tot, llança una advertència als principals partits independentistes -CUP, ERC i Junts per Catalunya, formacions amb qui la Intersindical té una relació més fluïda-: qualsevol estratègia que passi per una nova aposta pel règim del 78 serà un error i no tindrà recorregut.

La presència d'UGT al Govern

Els dos grans sindicats, CCOO i UGT, tenen presència als Departaments, però ressalta especialment la d'UGT, que ha entrat amb força al govern de Quim Torra. El conseller de Treball, Chakir el Homrani, va ser el portaveu nacional d'Avalot, la branca juvenil del sindicat, i el seu cap de gabinet és Òscar Riu, qui fins fa poc havia estat secretari del Vallès Oriental i liderat els joves d'UGT. Un dels assessors de la conselleria és José Rodríguez, *Trinitro*, que va ser responsable de xarxes del sindicat. També és al Govern Laura Pelay, fins fa pocs mesos membre del secretariat nacional i ara secretària general de la consellera de Salut, Alba Vergés. Amb anterioritat, altres dirigents d'UGT han tingut càrrecs de primer ordre, com l'exconsellera Dolors Bassa, ara a la presó, que va ser secretària general del sindicat a les comarques gironines, o l'exconsellera Neus Munté, que va formar part de la direcció d'UGT a Catalunya i és candidata del PDECat a Barcelona.